

Competències transversals: Respecte, a l'autonomia i l'autodeterminació, flexibilitat i confidencialitat

EL RESPECTE A L'AUTONOMIA I L'AUTODETERMINACIÓ

1

La promoció de l'autonomia

S'és autònom quan es poden fer activitats segons les pròpies **necessitats** i **capacitats**, es regula l'actitud i s'adapta a la situació en què es viu.

L'autonomia no només es refereix a activitats bàsiques com higiene i alimentació, sinó també a les tasques que fan que la persona estigui en **comunitat** i desenvolupi el seu **projecte de vida**.

Altres conceptes claus són:

- 1 **Activitats Bàsiques de la Vida Diària:** aquelles que es realitzin amb mínima autonomia, p.e, cura personal, mobilitat bàsica, activitats domèstiques bàsiques...
- 2 **Suport en les necessitats d'autonomia personal:** en les que la cogestora demanda **suport** per aconseguir un nivell satisfactori d'autonomia en la comunitat.

Origen

Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de la ONU --> importància d'assegurar els **Drets Humans i llibertats** del col·lectiu.

La carta adoptada pels països participants en la convenció és un instrument legal que reafirma els drets de les persones amb discapacitat, el **dret a l'autonomia personal i vida independent**, concretament en l'article 19.

PROMOCIÓ AUTONOMIA PERSONAL

Per què és la promoció de l'autonomia tant important?

Per a la millora de l'**autoestima** i valoració d'un mateix. És el camí a la **independència, benestar i qualitat de vida**.

L'autonomia és important perquè...

- 1 **Facilita l'aprenentatge:** enfrontar-se a diferents situacions, analitzar-les, trobar solucions i intentar-les resoldre amb la mínima ajuda és una font d'experimentació que permet l'aprenentatge i desenvolupament de capacitats.
- 2 **Augmenta l'autoestima:** permet a un acceptar-se tal com és i tenir la iniciativa de relacionar-se millor amb la resta.
- 3 **Evitar ansietat:** la dependència a altres persones, implica que en determinades circumstàncies se senti ansietat si no se sap com respondre autònomament. En canvi, si s'és autònom hi haurà més calma i benestar per trobar solucions.

4 **La persona està millor preparada per fer-li front a situacions del dia a dia:** si sap com respondre a les rutines quotidianes per sí mateixa, sentirà més seguretat. A més, si s'és autònom hi ha més preparació per acceptar els canvis als que ens enfrontem.

5 **Respondre millor a les necessitats socials:** una necessitat de totes les persones és participar en situacions socials, per això, mitjançant l'autonomia és més fàcil respondre davant d'aquestes situacions sense necessitat d'un mediador, adquirint autoestima i el respecte dels altres.

6 **És una garantia pel futur**

7 **Augmenta la dignitat** de la que tothom té dret.

Pautes bàsiques per a la promoció de l'autonomia

- Ser pacient amb el temps que la cogestora necessita per realitzar les tasques per sí mateixa
- Només oferir suport en les activitats on la persona ho necessiti.
- Donar suport a la cogestora en l'ús dels serveis oferits per la comunitat.
- Donar suport a la cogestora en la seva integració social, mantenint-se en segon pla quan ja no necessita suport.

● Promoure les habilitats de la cogestora per portar una vida independent.

● Evitar focalitzar l'atenció en la seva discapacitat i evitar utilitzar el terme "persona dependent"

● No prendre decisions per la cogestora respecte a la seva vida quotidiana.

RESPECTE A L'AUTODETERMINACIÓ I A LA PRESA DE DECISIONS

El treball del/la AP anirà dirigit a que la persona per qui treballem...

● Tingui un **projecte de vida autodeterminat**
Tingui **somnis**

● Tingui **poder de decidir i participar** en les **decisiones** que li concerneixen

● Tingui una **història**

● Sigui **reconegut i reconegui** als **altres**

● Sigui **igual de drets** i es respecti la seva **dignitat**

ACTITUDS PER AL RESPECTE A L'AUTODETERMINACIÓ

RESPECTE I AUTODETERMINACIÓ

● **Respecte:** valoració de la persona per sí mateixa i com singular, amb els mateixos drets que qualsevol altre.

● **Autodeterminació:** principi fonamental dels drets humans. Dret individual i/o col·lectiu a "**decidir lliurement**".

- 1 Deixar que assumeixi **riscos**
- 2 La persona és **protagonista** de la seva pròpia vida
- 3 **No qüestionar ni censurar** les accions ni el **projecte de vida**
- 4 Poder **diferenciar** entre **gustos, formes de fer pròpies** amb les de la persona per evitar la interferència.

5 Tenir clara l'**esfera del treball** i el **rol** per no influir en l'autodeterminació de la persona.

6 El **treball fonamental de l'AP** és considerar els **desitjos** de la **cogestora** i realitzar les tasques segons li suggereixi.

7 **Respecte** per la **intimitat** (establir límits, contracte relacional clar).

2

LA FLEXIBILITAT

Capacitat d'adaptar el propi comportament amb agilitat a les **circumstàncies** de cada persona o situació, sense abandonar els **criteris d'actuació personal**.

ADAPTACIÓ A LA PERSONA COGESTORA

Un/a AP destaca per la seva **flexibilitat**, com pot assistir a diverses cogestores i cada persona és única, amb les seves preferències, debilitats, fortaleses... importa la flexibilitat.

Encara que el/la AP tingui formació reglada, experiència en la cura i assistència, al començar a assistir a una nova cogestora ho ha de fer amb la intenció d'aprendre com la persona desitja ser atesa. Ja que mentre ambdues parts compleixin pautes bàsiques de seguretat, serà el/la cogestor/a, qui determini la forma i el moment de realització de tasques.

Tot i els esdeveniments que tingui l'AP, no ha d'oblidar que cada persona és única i que les condicions en les que treballarà no sempre seran com en la teoria. L'AP ajustarà la seva forma de procedir (mobilitzacions, transferències, tasques de casa, suports en general), conformi necessiti la cogestora, que és qui ha d'exercir control en la seva pròpia vida.

L'AP ha de fer les tasques de la vida diària com la cogestora faria si no tingués discapacitat.

També ha de ser **flexible** amb la **rutina** i els **horaris de treball** i ajustar-se als canvis.

ADAPTACIÓ A DIFERENTS CONTEXTOS

El treball de l'AP es du a terme en la vida de la cogestora, és a dir, en **molts contextos** (casa, treball, escola, carrer...), de manera que l'AP haurà de saber com **adaptar-se** a aquells **canvis**.

Important diferenciar situacions en les que l'AP pot tenir una **relació més distesa** amb la **cogestora** (p.e, casa), i quan **més professional** (p.e, treball), així, la cogestora es desenvoluparà en el seu entorn amb normalitat sense que l'AP influeixi molt.

L'AP ha de ser cordial i amable amb els éssers estimats de la cogestora, recordar que no són els seus amics i respectar la privacitat de la cogestora en les seves converses.

RESPECTE A LA INTIMITAT PERSONAL

És molt important que el/la AP es mantingui en un segon pla perquè la cogestora i el seu entorn no han de sentir la seva privacitat limitada per la presència del/la AP.

S'ha de trobar **equilibri** entre la **proactivitat** i la seva **presència en la vida de la persona** i el **respecte** per la seva **privacitat**. Una fórmula seria p.e, mantenir-se a distància de seguretat, mentre la cogestora parla amb una altra persona.

4

CONFIDENCIALITAT

Respectar la **privacitat** i **confidencialitat** de la **cogestora** són essencials per aquest treball. El/la AP estarà en moments molt íntims de la cogestora (positius i negatius), però sempre mantenint el **secret professional**.

Família, amics, parella i professionals no hauran de rebre informació sobre la cogestora per part del/la AP ja que donar aquella informació no és la seva funció. La majoria de vegades es firma un **contracte de confidencialitat**.

Excepte si la integritat de la persona o tercers està implicada i abans d'exercir en contra de la protecció de dades i informació rellevant de la persona s'hauran de buscar mecanismes a través de tercers per prendre decisions que impliquin informar i incomplir el secret professional.